

Náms- og kennsluáætlun
í íslensku
8. bekkur 2025 – 2026

Kennari/kennarar:

Guðný Svandís Guðjónsdóttir, Jóhanna Lára Eyjólfsdóttir, Sigrún Jóna Grettisdóttir og Vala Gísladóttir.

Námsgrein

Íslenska

Traust kunnátta í móðurmáli er meginundirstaða staðgóðrar menntunar. Jafnframt er lestur öflugt tæki nemenda til að afla sér þekkingar og tjáning í ræðu og riti ein af nauðsynlegum forsendum þátttöku í samfélaginu. Mál og bókmenntir eru menningararfur þjóðarinnar sem ber að rækta, virða, njóta og þróa. Sá arfur á eflaust drjúgan þátt í stöðu læsis þjóðarinnar og hve sjálfsagt það þykir að læra að lesa, skrifa og beita máli sem skiljist. Kennslan hefur einnig það hlutverk að efla tjáningu og sköpun í töluðu máli og rituðu, nota málið og kynnast mætti þess.

Aðalnámskrá gunnskóla

2011

Námsefni

Hjálp eftir Þorgrím Þráinsson, Kjalnesinga saga, kjörbækur, Undur, málfræðiverkefni, ljóðaverkefni, Smásagnasmáræði, Smátímasögur, Útbrot, Kveikjur, jólaverkefni. Námsorðaforði (Verkefni frá Háskóla Íslands

Kennsluaðferðir / leiðsagnarnám

Í skólanum er unnið í anda leiðsagnarnáms sem byggir á fimm stoðum. Saman leiða þær að jákvæðari námsmenningu þar sem verkefni eru fjölbreytt, mistök eru nýtt til framfara, markmið og viðmið að settu marki eru skýr. Skipulag byggir á samræðum þar sem nemendur fá tækifæri til þess að tjá sig um námsefnið og kennarar leggja áherslu á leiðsagnarmat, leiðbeinandi endurgjöf. Saman gegna þessar aðferðir því hlutverki að valdefla nemendur og gera þá virkari og ábyrgari í eigin námi.

Sjá frekari upplýsingar á [þessari vefslóð](#).

Námsmat/endurgjöf

Í skólanum er lögð áhersla á leiðsagnarmat. Kennarar hjálpa nemendum til raunhæfs sjálfsmats, gera þeim grein fyrir markmiðum náms og hvernig miðar í átt að þeim. Nemendur velta reglulega fyrir sér námi sínu með kennurum sínum til að nálgast eigin markmið í náminu og ákveða hvert skal stefna. Nemendum er ljóst hvaða viðmið eru lögð til grundvallar í matinu.

Form námsmatsverkefna eru fjölbreytt og í samræmi við kennslutilhögun og höfða til sem flestra matsþátta. Þannig eru metin munnleg verkefni, verkleg og skrifleg, myndræn, stuttar afmarkaðar

æfingar og dýpri athuganir, einstaklingsverkefni og hópverkefni, verkefni sem unnin eru á afmörkuðum tíma og óafmörkuðum og próf af ýmsu tagi. Stundum er unnið að möppu eða vinnubók, þar sem nemandi safnar saman verkefnum og úrlausnum, t.d. með rafrænum hætti. Með því móti má fá yfirsýn yfir það hversu vel nemandinn hefur unnið, ástundun, virkni, vinnubrögð, framfarir nemenda og félagsfærni. Í námsmati er einnig tekið tillit til sérþarfa nemenda og sértækra námsörðugleika þeirra.

Stefna skólans og sveitarfélagsins:

Eins og fram hefur komið er lögð áhersla á leiðsagnarnám sem útskýrt hefur verið hér að framan. Við skipulag kennslunnar er einnig hugað að einkunnarorðum skólans sem eru: Ánægja, áhugi, ábyrgð og árangur þar sem ánægður nemandi sem nálgast námið af áhuga og ábyrgð nær árangri. Menntastefna Reykjavíkurborgar leggur áherslu á fimm meginþætti, félagsfærni, sjálfsefningu, læsi, sköpun og heilbrigði en þættirnir tengjast viðmiðum aðalnámskrár grunnskóla og þá sérstaklega grunnþáttum menntunar (sjá hér fyrir neðan) auk leiðsagnarnáms.

Grunnþættir menntunar:

Grunnþættir menntunar eru fléttaðir inn í allt skólastarf en áherslur hafa verið lagðar fyrir hvert fag á hverju skólastigi. Þættirnir eru læsi, sjálfbærni, sköpun, heilbrigði og velferð, lýðræði og mannréttindi, jafnrétti. Horft er til eftirfarandi þátta þegar verkefni eru sett upp og metin.

Grunnþættir menntunar í íslensku	
Grunnþáttur	Áherslupættir 8. - 10. bekkur Nemandi:
Heilbrigði og velferð	– tileinki sér jákvætt siðferði í samskiptum og orðræðu í kennslustundum og utan þeirra, – geri sér grein fyrir heimi netmiðlanna og þeim hættum sem þar búa ef þeir hafa ekki varann á sér í samskiptum og skrifum á netinu,
Jafnrétti	– vinnur með námsefni og gerir verkefni sem höfða jafnt til allra kynja og mismuna ekki einstaklingum eða hópum vegna kynferðis, kynhneigðar, búsetu, uppruna, litarháttar, fötlunar, trúarbragða eða félagslegrar stöðu, – tekur tillit til skoðana annarra,
Lýðræði og mannréttindi	– sýnir samskiptahæfni, vinnur með öðrum af fullri virðingu og umburðarlyndi og skilur gildi lýðræðislegra vinnubragða, – tekur þátt í samstarfi í hópi á jákvæðan og uppbyggilegan hátt, – fær tækifæri til að móta og hafa skoðun á því námsefni og áherslum sem unnið er með í skólasamfélaginu,
Læsi	– vinnur verkefni sem reyna á umhverfislæsi, upplýsingalæsi, miðlalæsi og auglýsingalæsi á fjölbreyttan hátt,

	– getur lagt mat á trúverðugleika þeirra gagna sem hann vinnur með, – sýnir sjálfstæð vinnubrögð og beitir gagnrýninni hugsun,
Sjálfbærni	– skilur að það eru mismunandi þjóðfélagshópar í samfélaginu sem þurfa að vinna saman á jafnréttisgrundvelli, – þjálfast í gagnrýninni hugsun á sjálfan sig og samfélagið,
Sköpun	– velur sér réttan miðil og aðferð við að koma hugsunum sínum, skoðunum og vinnu til skila á fjölbreyttan hátt, – fær að uppgötva, njóta, örva forvitni og áhuga, virkja ímyndunarafli og leika sér með fjölbreytta útfærslu verkefna.

Lykilhæfni

Í íslensku er einnig horft til lykilhæfni við skipulag kennslunnar. Lykilhæfni er sú hæfni sem snýr að nemandanum sjálfum og er ætlað að stuðla að alhliða þroska hans. Lykilhæfni tengist öllum námssviðum. Hún snýr að hæfni í tjáningu og miðlun, skapandi og gagnrýnni hugsun, sjálfstæði og samvinnu, nýtingu miðla og upplýsinga og ábyrgð og mat á eigin námi sjá nánar á [þessari vefslóð](#).

Námsaðlögun:

Leitast er við að mæta þörfum allra nemenda. Fyrir sterka námsmenn þýðir það halda eins langt og hægt er og fyrir seinfæra þýðir það hugsanlega meiri stuðning innan og/eða utan kennslustofu. Nemendur hafa ólíka hæfileika, áhugamál og þarfir og því er reynt mæta eins og kostur er.

Kynning á náms- og kennsluáætlun

Náms- og kennsluáætlanir Árbæjarskóla eru öllum aðgengilegar á vefsíðu skólans frá og með 25. ágúst 2025 og tilkynning um birtingu þeirra er send foreldrum.

Stefna og reglur námsgreinarinnar

Samskipti	Einkennast af virðingu þar sem nemandi vinnur að markmiðum greinarinnar.
Mæting	Allir mæta á réttum tíma með bækur, tölvu, skriffæri og önnur nauðsynleg gögn.
Virkni í tímum	Nemendur nýta kennslutímann vel og vinna að þeim verkefnum sem lögð eru fyrir og ganga jafnframt frá kennslugögnum í lok kennslustundar. Lögð er áhersla á virkni nemenda í tímanum og samtal við kennara/samnemendur um námið.
Skil á verkefnum	Nemendur fylgja fyrirmælum skv. leiðbeiningum sem fylgja hverju verkefni sem lagt er fyrir. Þar koma viðmið skýrt fram sem og viðbrögð við seinum skilum.
Ritstuldur/svindl/notkun gervigreindar án leyfis	Ekkert af þessu verður liðið í verkefnaskilum og fær nemandi <i>ólokið</i> fyrir viðkomandi verkefni.
Ábending um hjálpargögn fyrir nemendur	www.mms.is (hljóðbækur og efni tengt námsbókum) https://nytt.skolavefurinn.is/ https://malid.is/

	https://snara.is/ https://m.is/
Skyldur nemenda	Nemendur mæta undirbúnir í tíma, hafa farsíma og önnur tæki (þ.m.t. heyrnartól) í töskum eða í símateppi, fylgja fyrirmælum og fylgjast með heimavinnu á www.infommentor.is
Skyldur kennara	Kennarar mæta undirbúnir í tíma, eru með skýrar áætlanir, fjölbreyttar kennsluaðferðir og námsmat og leiða nemendur áfram í náminu.
Stoðþjónusta nemenda	Námsver
Hlutverk foreldra	Foreldrar hafa samráð við skólann um skólagöngu barna sinna, fylgjast með og styðja við skólagöngu þeirra og námsframvindu og stuðla að því að börnin mæti úthvöld í skólann og fylgi skólareglum (úr Aðalnámskrá).

Áætlun skólaársins 2023-2024 í íslensku

Tímabil	Náms- og viðfangsefni	Hæfniviðmið	Námsmat
22. skólasetning			
25. ágúst - 20. okt.	Námsorðaforði (8 vikur) Verkefni frá Háskóla Íslands. Samhliða þessari vinnu er kjörbók sem er lesin sem heimalestur. Skráning í Læsir Lesfimi.	Beitt ríkulegum orðaforða og notað fjölbreyttar aðferðir til að efla orðaforða sinn	Sex vinnubækur. Orðavinna og ritun
20. - 23. okt.	Bókmenntir: Hjálp + vinnubók		
24. - 28. okt.	Málfræði: Málið í mark – Fallorð	Lesið, túlkað, metið og fjallað um fjölbreyttar íslenskar og erlendar bókmenntir (próf - Hjálp).	Stafsetning: Upplestur og aðrar æfingar.
Vetrarfrí	Stafsetning: Valdar reglur og æfingar		
29. -31.okt.	Hjálp + vinnubók	Lesið texta við hæfi með góðum skilningi, skriflegan og myndrænan (próf - Hjálp).	
	Málfræði: Málið í mark - Fallorð		
3. - 7. nóv.	Hjálp + vinnubók	Samið fjölbreyttan texta til að tjá hugmyndir, skoðanir,	
	Málfræði: Málið í mark - Fallorð		

		reynslu og beitt eigin sköpun (vinnubók - Hjálp). Unnið vel og farið eftir fyrirmælum (vinnubók - Hjálp). Áttað sig á beygingarlegum og merkingarlegum einkennum fallorða.	Könnun málfræði
10. - 14. nóv.	Hjálp + vinnubók Málfræði: Málið í mark - Fallorð		Sjúkrapróf
17. - 21. nóv	Hjálp + vinnubók Málfræði: Málið í mark - Fallorð Örsögur		Málfræðipróf
24. - 28.nóv 28. nóv. starfsdagur	Hjálp + vinnubók Málfræði: Málið í mark - Fallorð		Upplestur
1. – 5. desember	Bókmenntir: Smásagnasmáræði og Smátímasögur. Málfræði: Málið í mark - Fallorð		Hjálp: Könnun + skil á vinnuhefti
8. – 12. desember	Bókmenntir: Smásagnasmáræði og Smátímasögur.	Lesið, túlkað, metið og fjallað um fjölbreyttar	Smásögur: Plakat og próf.

15. - 18. des	Málfræði: Málið í mark - Fallorð	íslenskar og erlendar bókmenntir.	Könnun í málfræði
19. des. jólaskemmtun	Bókmenntir: Smásagnasmáræði og Smátímasögur. Málfræði: Málið í mark - Fallorð	Beitt algengum hugtökum í bókmenntafræði við greiningu og umfjöllun um fjölbreyttar bókmenntir frá ýmsum tímum. Unnið vel og farið eftir fyrirmælum Áttað sig á beygingarlegum og merkingarlegum einkennum fallorða.	
Jólaleyfi			
1. nýársdagur 2. janúar	Bókmenntir: Kjalnesinga saga Stafsetning (Valdar reglur)	Lesið, túlkað, metið og fjallað um fjölbreyttar	Upplstur stafsetning
5. – 9. janúar	Bókmenntir: Kjalnesinga saga Stafsetning (Valdar reglur)	íslenskar og erlendar bókmenntir.	
12. – 16. janúar	Bókmenntir: Kjalnesinga saga Stafsetning (Valdar reglur)	Beitt helstu atriðum stafsetningar og	

19. – 23. janúar	Bókmenntir: Kjalnesinga saga Stafsetning (Valdar reglur)	greinarmerkasetningar og notað til þess reglur um réttritun og önnur hjálpartæki.	Próf úr Kjalnesingasögu + skil á vinnubók
26.-30. jan.	Ljóð og ljóðahugtök Málfræði: Málið í mark –		
2.–6. febrúar 5. samskiptadagur 6. starfsdagur	Ljóð og ljóðahugtök Málfræði: Málið í mark –		
9. – 13. febrúar	Ljóð og ljóðahugtök Málfræði: Málið í mark –	Beitt nokkrum hugtökum til að fjalla um form og innihald ljóða frá ýmsum tímum.	Könnun úr ljóðahugtökum og
16. – 18. febrúar	Lestur á bókinni Undur + Óbeygjanleg orð.		skil á verkefnum
19. - 20 vetrarfrí			
23. –27. feb.	Lestur á bókinni Undur + Óbeygjanleg orð.		
2. - 6. mars	Lestur á bókinni Undur + Óbeygjanleg orð.		
9. - 13. mars	Lestur á bókinni Undur + Óbeygjanleg orð.	Þekki einkenni óbeygjanlegra orða.	

16. - 20. mars	Lestur á bókinni Undur + óbeygjanleg orð.	Lesið, túlkað, metið og fjallað um fjölbreyttar íslenskar og erlendar bókmenntir. Skrifað texta þar sem efnisatriðum er skipað í röklegt samhengi, góður þráður er á milli efnisgreina og kaflaskipting er skýr. Beitt algengum hugtökum í bókmenntafræði við greiningu og umfjöllun um fjölbreyttar bókmenntir frá ýmsum tímum.	
23.-27. mars	Lestur á bókinni Undur + Óbeygjanleg orð.		Próf úr bókinni Undur
28. mars - 6. apríl páskaeyfi			
7. – 10. apríl	Kjörbók: Þrjár bækur lesnar og skýrslur skrifaðar Ritun/ Unnið með heimildir		Próf úr óbeygjanlegum orðum
13. – 17. apríl			

20. – 24. apríl 23. sumardagurinn fyrsti	Kjörbók: Þrjár bækur lesnar og skýrslur skrifaðar Ritun/ Unnið með heimildir Kjörbók: Þrjár bækur lesnar og skýrslur skrifaðar Ritun/ Unnið með heimildir		Skil á bókaskýrslum Ritun: skil á verkefnum
27. apríl–1. maí 1. verkalýðsdagurinn 4. – 8. maí	Framsögn: Valin verkefni Ritun: Stutt ritunarverkefni og orðavinna Lesskilningur/Útbrot Stafsetning: Valdar reglur og æfingar	Flutt mál sitt skýrt og áheyrliga með viðeigandi talhæða, tónfalli, áherslum og fasi.	Framsögn: Þátttaka Ritun: Skil á verkefnum Stafsetning: Upplestur og aðrar æfingar
11. – 15. maí 14. maí uppstigningardagur 15. maí starfsdagur 18.–22. maí 25. annar í hvítasunnu 25. – 29. maí 1. – 5. júní 8.-10. júní 10. júní skólaslit	Vorverkefni: Fréttir og fréttatengt efni (Lesskilningur/ritun)	Samið fjölbreyttan texta til að tjá hugmyndir, skoðanir, reynslu og beitt eigin sköpun. Lesið texta við hæfi með góðum skilningi, skriflegan og myndrænan.	Skil á verkefnum + próf

